

Són persones, idiotes!

La setmana passada les aigües del Mediterrani van viure, de nou, un drama humà quan va naufragar un pesquer on viatjaven més de 700 persones que van perdre la vida en l'intent de viure millor. No es tracta d'un fet aïllat, sinó d'un fenomen que es repeteix i acumula milers de morts indignes i evitables en un món civilitzat. La magnitud de la tragèdia humana contrasta amb la deshumanització de les reaccions: distància, fredor, doble moral i repressió són alguns dels substantius que es poden utilitzar per descriure els comentaris i les reaccions d'aquells que tenen el monopoli dels altaveus mediàtics. S'imposen els discursos construïts a base de tòpics, negació de la realitat i frivolitat política davant l'absurd i la injustícia d'una situació que reflecteix el fracàs d'un món on les guerres i les desigualtats maten les persones. Davant d'aquesta situació, cal recordar una obvietat: els immigrants són persones i els idiotes (segons el significat clàssic de la paraula) són aquells que no s'ocupen dels problemes públics.

D'una banda, el tractament mediàtic de la tragèdia fa evident que existeix una jerarquia de les morts que dóna més importància a unes víctimes que a unes altres. La manera d'informar condiona la reacció de la ciutadania davant de la tragèdia. La proximitat i la qualitat de la informació són dos factors clau per explicar el grau d'empatia davant del drama humà. Com més fàcil és iden-

tificar-se amb la víctima i com més coses se'n coneixen més importància es dóna a la seva mort. La història de vida dels milers de persones que volen travessar el Mediterrani per arribar a Europa no és llunyana físicament, però sí simbòlicament per a la major part de la ciutadania europea. A la distància simbòlica cal sumar-hi la distància informativa. La manca de recursos i la dificultat per informar en aquestes situacions no permet posar cares, noms, cognoms i històries vitals a les persones mortes. No sabem quants anys tenien el Zersenay, la Fatoumata i l'Aram, no sabem si tenien fills, no sabem què havien estudiat ni quin era el seu somni d'infants. No saber és un antídoto contra el dolor i un placebo per a la lucidesa que permet poder dormir cada nit. Segurament, no s'ha explicat prou que bo-

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

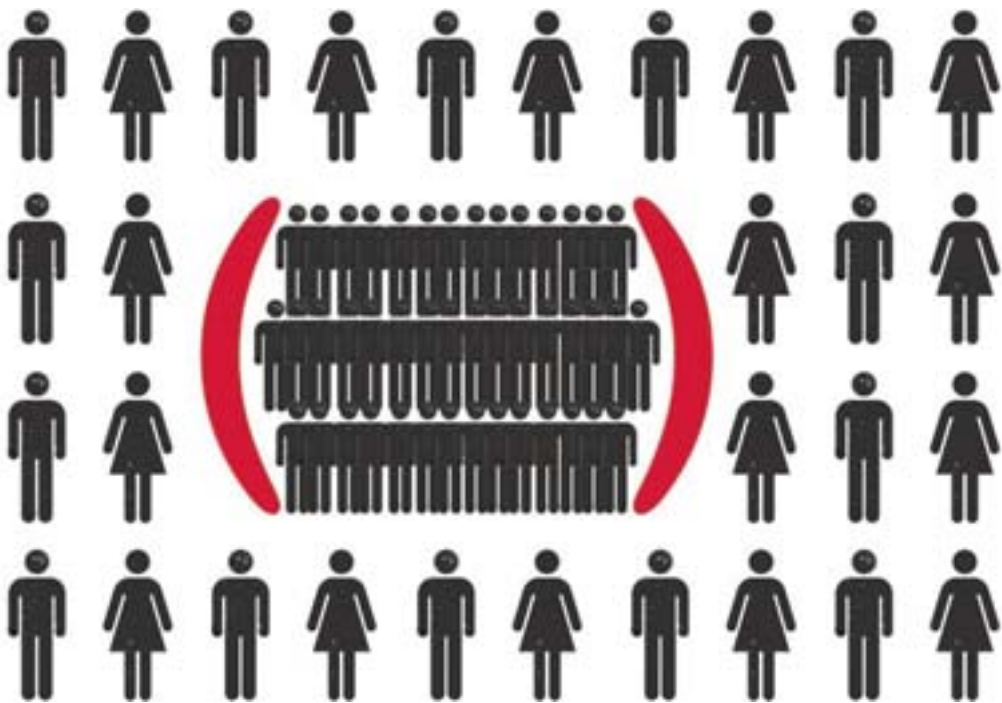
na part de les persones mortes diumenge de la setmana passada no són immigrants, sinó refugiats d'Eritrea, un país amb un règim repressiu que obliga els seus ciutadans, a partir dels 17 anys, a servir a l'exèrcit per a tota la vida.

D'altra banda, la resposta política d'Europa és hipòcrita, insuficient i frívola. Els resultats de la cimera extraordinària celebrada dijous no deixen d'evidenciar una manera d'entendre el món com un lloc on hi "conviu" ciutadans de primera i de segona. És hipòcrita defensar les bondats de la globalització quan permet la lliure circulació de capital sense acceptar la lliure circulació de persones. Una hipocresia que posa de manifest la globalització de la indiferència, parafrasejant les paraules del papa Francesc. És insuficient qualsevol resposta políti-

ca que no impliqui aportar tots els recursos necessaris per desenvolupar un programa europeu de rescat marítim i un programa europeu que faciliti la petició d'asil polític. És una frivolitat pensar que el problema desapareix si s'actua sobre les conseqüències, és a dir, intentant controlar la sortida irregular de persones d'Àfrica i del Pròxim Orient cap Europa. És una frivolitat pensar, tal com va proposar el govern espanyol, que destruir els pesquers que transporten les persones permetrà controlar el problema. Davant la hipocresia, la insuficiència i la frivolitat, cal una resposta política entesa com el que és necessari per viure junts de manera civilitzada. Cal actuar de manera humanitària davant el drama humà i afrontar les causes davant les desigualtats entre el nord i el sud del planeta. La resta són respostes idiotes perquè parlen d'immigrants i no de persones, perquè prioritzen l'interès particular per sobre de l'interès humà.

El risc de les respostes idiotes davant de la immigració és múltiple. A les portes d'unes eleccions municipals en què, de nou, algunes forces polítiques han optat per un discurs xenòfob que confronta la ciutadania, cal exigir responsabilitat política. No s'hi val a manifestar el condol per la mort de les persones que van naufragar i, alhora, fer una campanya a escala local contra els immigrants, assenyalant-los com a causants dels problemes socials perquè s'enduen totes les ajudes públiques.

No s'ha explicat prou que bona part de les persones mortes diumenge de la setmana passada eren refugiades d'Eritrea

ARIANNE FABER

És una frivolitat pensar que destruir els pesquers que transporten les persones permetrà controlar el problema